

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH
Informator ekonomiczny o krajach świata
Ukraina

1. Informacje ogólne.

1.1. Położenie geograficzne, ludność, obszar, stolica, języki urzędowe.

Położenie geograficzne: Ukraina położona jest we wschodniej części kontynentu europejskiego, na wybrzeżu Mórz Czarne i Azowskiego. Graniczy z Polską, Słowacją, Węgrami, Rumunią, Mołdawią, Federacją Rosyjską i Białorusią. Przeważająca część kraju znajduje się na obszarze Niziny Wschodnioeuropejskiej. Góry – Karpaty Ukraińskie (z najwyższym szczytem Howerlą – 2061 m n.p.m.) w południowo-zachodniej części kraju i Góry Krymskie zajmują jedynie 5% powierzchni kraju. Najważniejsze ukraińskie rzeki to Dniepr (1121 km – odcinek na obszarze Ukrainy) i Dniestr (925 km – jw.).

Ludność: Według stanu na 1 sierpnia 2011 r. liczba ludności Ukrainy wynosiła 45.670,0 tys. osób, co oznacza, że od początku 2011 r. zmniejszyła się o 108,5 tys. Od kilkunastu lat liczba ludności Ukrainy systematycznie maleje (w 1993 r. Ukrainę zamieszkiwało ponad 52,2 mln osób) za sprawą ujemnego przyrostu naturalnego (w 2010 r. o 200,5 tys. osób). Średnia oczekiwana długość życia wynosi 63,8 roku w przypadku mężczyzn i 74,9 roku w przypadku kobiet. Dzieci i młodzież w wieku do 24 lat stanowią 28,4% populacji, natomiast osoby w wieku powyżej 65 roku życia – 15,7%. Prawie 69% ludności mieszka w miastach.

Według ostatniego powszechnego spisu ludności, który miał miejsce w 2001 r., narodowość ukraińską zadeklarowało 77,8% społeczeństwa. Najważniejsze mniejszości narodowe to: Rosjanie – 17,3%, Białorusini – 0,6%, Mołdawianie – 0,5%, Tatarzy Krymscy – 0,5%, Bułgarzy – 0,4%, Węgrzy, Rumuni i Polacy – po 0,3%.

Obszar: Ukraina jest drugim, co do wielkości (po Rosji) państwem europejskim – jej powierzchnia wynosi 603,5 tys. km².

Stolica: Stolicą Ukrainy jest Kijów, liczący oficjalnie 2,8 mln mieszkańców. Pozostałe największe miasta to Charków (1,45 mln), Dniepropietrowsk (1,01 mln), Odessa (1,01 mln), Donieck (968 tys.), Zaporże (781 tys.) i Lwów (734 tys.).

Języki urzędowe: Językiem urzędowym jest ukraiński. Według danych spisu powszechnego z 2001 r. język ukraiński za język ojczysty uznawało 67,5% społeczeństwa, natomiast język rosyjski 29,6%. Język rosyjski jest w powszechnym użyciu (poza zachodnią częścią kraju).

1.2. Warunki klimatyczne.

Klimat jest umiarkowanie kontynentalny, na południowym wybrzeżu Półwyspu Krymskiego zbliżony do śródziemnomorskiego. Średnie temperatury w Kijowie wynoszą -7,5 °C w styczniu i 20,9 °C w lipcu.

1.3. Główne bogactwa naturalne.

Najważniejsze bogactwa naturalne Ukrainy to rudy żelaza (występujące głównie we wschodniej Ukrainie w rejonie m. Krzywy Róg), węgiel kamienny (zlokalizowany przede wszystkim w Zagłębiu Donieckim w południowo-wschodniej części kraju), rudy manganu (jedne z największych zasobów na świecie, znajdujące się w południowo-centralnej części Ukrainy, w rejonie m. Nikopol), a także gaz ziemny, ropa naftowa (których wydobycie pozwala na pokrycie około 20-30% krajowego zapotrzebowania), siarka, grafit, rudy tytanu, rudy magnezu, potas, sól kamienna, kaolin, rudy niklu i magnezu. Ważnym bogactwem

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH
Informator ekonomiczny o krajach świata
Ukraina

naturalnym są też zajmujące ponad połowę obszaru kraju niezwykle żyzne gleby – czarnoziemy (aż 40% światowych zasobów czarnoziemów znajduje się na Ukrainie).

1.4. System walutowy, kurs i wymiana.

Walutą Ukrainy od 1996 r. jest hrywna (skrót UAH, skrót ukraiński грн.) równa 100 kopiejkom. Oficjalny kurs ukraińskiej waluty wobec dolara amerykańskiego, publikowany przez Narodowy Bank Ukrainy charakteryzował się w 2010 r. dużą stabilnością i kształtował się w przedziale 7,88-8,01 UAH/USD. Sytuacja nie uległa zmianie również w 2011 r. – kurs hrywny wobec dolara ulegał niewielkim wahaniom i na koniec września wynosił 9,97 UAH/USD. Przy praktycznie sztywnym kursie wobec USD, kurs hrywny wobec euro jest zależny od notowań pary EUR/USD. W ukraińskich miastach funkcjonuje relatywnie duża liczba punktów wymiany walut, przy czym od 23.09.2011 r. dokonanie wymiany wiąże się z koniecznością okazania dowodu tożsamości (paszportu).

1.5. Religia.

Brak jest oficjalnych danych dotyczących struktury wyznaniowej na Ukrainie. Z badań ankietowych prowadzonych przez niezależne ośrodki wynika, że jako wierzący deklaruje się około ¾ ukraińskiego społeczeństwa, a jako regularnie praktykujący – ok. 35-40%. Wśród wierzących zdecydowanie dominują wyznawcy prawosławia. Są oni skupieni w kilkunastu wspólnotach wyznaniowych, z których zdecydowanie najważniejsze to Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Kijowskiego (z którym identyfikuje się około 30% ukraińskiego społeczeństwa) oraz Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Moskiewskiego (do którego przynależność deklaruje około 20% mieszkańców Ukrainy). Pozostałe ważniejsze wyznania to Ukraiński Kościół Greckokatolicki i Ukraiński Autokefaliczny Kościół Prawosławny. Szacuje się, że rzymscy katolicy i protestanci stanowią po około 1%. Wśród wyznań niechrześcijańskich najważniejszą, choć nieliczną grupą są muzułmanie, reprezentowani głównie przez Tatarów Krymskich.

1.6. Infrastruktura transportowa.

Na granicy Polski i Ukrainy funkcjonuje 12 przejść granicznych – sześć drogowych: Dorohusk-Jahodyn, Zosin-Ustiuług, Hrebenne-Rawa Ruska, Korczowa-Krakowec, Medyka-Szeginie, Krościenko-Stariawa, oraz sześć kolejowych: Dorohusk-Jahodyn, Hrubieszów-Włodzimierz Wołyński, Hrebenne-Rawa Ruska, Werchrata-Rawa Ruska, Przemysł-Mostyska, Krościenko-Chyrów. Sieć dróg i połączeń kolejowych jest dobrze rozwinięta, choć w wielu przypadkach wymaga modernizacji.

Największe znaczenie w połączeniach międzynarodowych ma lotnisko Boryspol w Kijowie. Lotnisko Kijów-Żuliany oraz porty w Odessie, Charkowie, Dniepropietrowsku, Doniecku, Lwowie, Zaporozżu, Iwano-Frankowsku, Krzywym Rogu, Użhorodzie, Mariupolu, Czerniowcach, Symferopolu, Łuzańsku i Równem, choć mają status międzynarodowych, odgrywają rolę głównie w ruchu krajowym.

Najważniejsze ukraińskie porty morskie na Morzu Czarnym to Odessa, Iljiczewsk, Piwdenny, Biłhorod Dniestrowski, Mikołajów, Oczaków, Chersoń, Skadowsk, Eupatoria i Teodozja, na Morzu Azowskim: Mariupol, Berdiańsk i Kercz, a na Dunaju: Izmań, Kilija i Reni.

1.7. Obowiązek wizowy.

Obywatele RP wjeżdżający na terytorium Ukrainy są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy – wystarczającym dokumentem jest ważny paszport. Przy przekroczeniu granicy wydawany jest dokument rejestracyjny, uprawniający do pobytu na Ukrainie do 90 dni (który

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Informator ekonomiczny o krajach świata

Ukraina

należy zachować i przedstawić w momencie wyjazdu). Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach ruchu osobowego z dnia 30 lipca 2003 r. daje możliwość przebywania obywatelom Polski na terytorium Ukrainy bez konieczności posiadania wizy do 90 dni w ciągu sześciu miesięcy (z możliwością pobytu kolejnych 90 dni w okresie następnych sześciu miesięcy). Termin ten jest liczony od dnia pierwszego wjazdu na Ukrainę.

W przypadku pobytów dłuższych obywatele RP mogą ubiegać się w miejscowych oddziałach wiz i rejestracji na Ukrainie o wizę pobytową lub zezwolenie na pobyt czasowy.

1.8. Wykaz świąt państwowych.

- a) Nowy Rok – 1 stycznia
- b) Boże Narodzenie (prawosławne) – 7 stycznia
- c) Międzynarodowy Dzień Kobiet – 8 marca
- d) Wielkanoc – święto ruchome, wg kalendarza juliańskiego
- e) Święto Pracy – 1-2 maja
- f) Dzień Zwycięstwa – 9 maja
- g) Święto Trójcy – święto ruchome, 50 dni po Wielkanocy
- h) Dzień Konstytucji Ukrainy – 28 czerwca
- i) Dzień Niepodległości Ukrainy – 24 sierpnia

W przypadku, gdy święto państwowe przypada w sobotę lub niedzielę, to automatycznie dzień wolny od pracy przenoszony jest na poniedziałek.